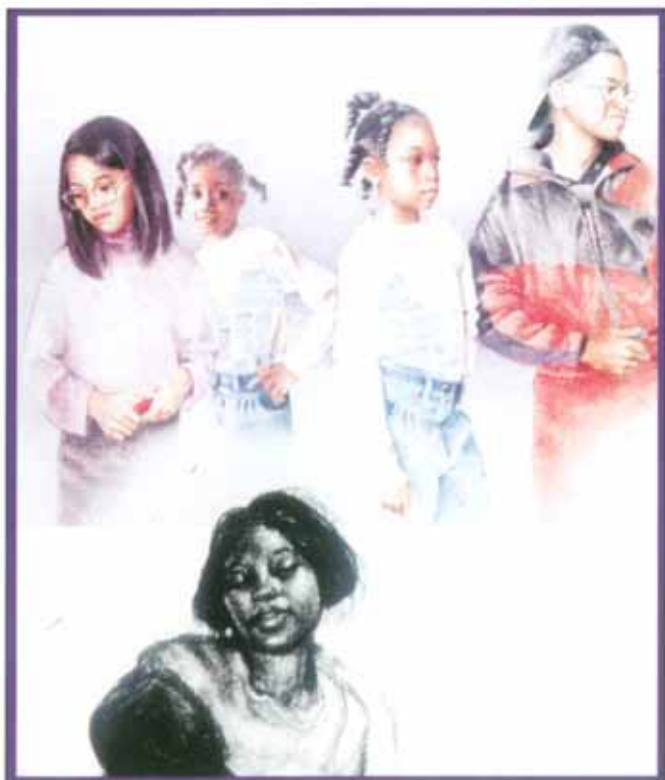

Nadine Gordimer

1991 NOBEL EDEBİYAT ÖDÜLÜ

BAŞKA DÜNYALAR

roman

İngilizce aslından çeviren
GÜNSEL İÇÖZ

BAŞKA
DÜNYALAR
Nadine Gordimer

ÇAĞDAŞ DÜNYA YAZARLARI

1. basım: 1989, Can

2. basım: 1991, Can

Bu kitap, İstanbul'da Can Yayınları'nda dizildi,
Özal Basımevi'nde basıldı. (1991)

BAŞKA
DÜNYALAR
Nadine Gordimer

ROMAN

Türkçesi
GÜNSEL İÇÖZ

CAN YAYINLARI LTD. ŐTİ.

Bâbıâli Caddesi No. 19 Kat 2, 34410, Cağaloğlu, İstanbul
Telefon: 528 61 13 Faks: 513 51 88

Özgün adı
A World of Strangers

ISBN 975.510.368-6

©Bu çevirinin yayın hakları Can Yayınları'ndadır. (1989)

*"Güçlü bir soluk istiyorum en derin geceden
çiçek ve harfleri uzaklaştırması için, uyuduğun kemerden,
ve altına düşkün beyazlara
bildirsin istiyorum kara bir çocuk,
mısır başağının saltanatının geldiğini."*

Federico García Lorca

Köylülerin yüzlerinden nefret ediyorum.

Gemimizin Mombasa'da demir attığı ve Afrikalıları ilk kez gördüğüm o gün böyle düşünüyordum. Bütün iskele bunlarla kaynıyordu. Gemi yanaştığında başlarını bir an işlerinden kaldırıp bize bakmışlardı. Geminin makinelerinin duruşunu izleyen sessizlikte onları iyice görmüştüm. Heyecanın, tıpkı sineğin öküzün yüzüne konduğu gibi, dışarıdan gelerek konduğu ve bir kasın tepkisinden daha bilinçli olmayan gönülsüz bir seyirmeyle yine bir sinek gibi kovalanıp uzaklaştırıldığı ağır, durgun ve hayvani görünüşlü yüzler. İngiltere'de bu yüzlerden nefret ediyordum, dar köy yollarında hiçbir şeye gülmeyen o kırmızı yüzlerden. Burada, rıhtımdaki küfelelerin arasındaki bu yüzlere gelince, terlerinin altında kıpkırmızı değil, simsiyah parlıyorlardı ve kanlanmış gözleri boşluğun, tam uzayın rengi gibi parlak açık mavi değil, kahverengiye.

Ağırkanlı hayvanların olağanüstü sabırlarını tüketip öfkelenmelerini sağlarken yapılması gerektiği gibi, dürtülerek acı çektirildikleri ve kışkırtıldıkları vakit bu yüzler neye benzer acaba? Düşünemiyordum bile. Yalnızca kitaplarda okuduğum keskin, eğri gerdanları ve çıkık kemikleriyle öfkelendiklerinde kuşkuları, hırslarıyla birer Notre-Dame canavarının görkemli ürküntüsünü sergileyen yüzleri tanıyordum. O güne dek karşılaştığım Afrikalılar, Oxford'dan birkaç öğrenciyle, Londra'dan iki yazar ve bir ressamdı ve bu Afrikalılar, kendi çabalarıyla oldukça mükemmel oydukları yollardan geçerek canavar sınıfına atlamışlardı.

Bizi gemiden sahile götüren sandalda oturmuş (gemimiz rıhtıma yanaşamayacak denli büyüktü) bunları düşünüyordum. Yanımda oturan Bayan Turgell ve kızı Rina palmiye ağaçlarının güzelliği karşısında duydukları hayranlığı sevinç çığlıkları atarak gösteriyorlardı. "Bu ne yeşillik! İnanabi-

liyor musun? İnsanı nasıl da susatıyor," diyordu Bayan Turgell, heyecanlı bir çocuk gibi dimdik oturarak. Bu kez kızı, annesininkine benzer bir coşkuyla uzun, genç boynunu bir o yana bir bu yana döndürerek haykırdı: "Ah anneciğim! Ne olur bak!" "Tam anlamıyla Somerset Maugham'dan bir sahne gibi!" dedi Bayan Turgell, neşe ve yalvarmayla karışık bir duyguyla bana dönerek. Duygularını benim de paylaşmamı çok istediğini öyle belli ediyordu ki, istediği ne denli romantik ve budalaca olursa olsun ona karşı gelemezdim. "Uzun, siyah saçlı, güzel bir yerli, Polinezyalı ya da benzeri bir genç kızla şu saz ve yaprak damlı kulübelerden birinde yozlaşmanın ne denli harika bir şey olabileceğini düşünebiliyor musunuz?" "Anne, seni budala," dedi kızı, sıradan bir azarlamayla, ama annesi gülerken elini uzatıp kısa bir an kucağımda duran elimin üzerine koydu.

İkimiz de kızımdan çok kendinden hoşlandığımı bildiğimiz halde, Bayan Turgell benimle flört etmedi. Zaten o da kendini kızımdan daha güzel buluyordu. Gerek geminin bordasındayken, gerekse daha sonra bir hafta süren arkadaşlığımız süresince aramızda küçük, sözsüz bir anlaşma yapmıştık. Ben pek öyle kadınların hemen âşık olabileceği bir erkek değildim, onun oğlu olacak kadar da genç sayılmazdım, çünkü Bayan Turgell sanırım kırkıdaydı, bense yirmi altı, kızından yalnızca sekiz yaş büyüktüm. Onları ilk kez Venedik'te gemiye bilet almak için gittiğim gemicilik bürosunun önünde kuyrukta beklerken görmüş, o yüksek perdeli bildik İngiliz aksanlı seslerinden ilk anda hiç hoşlanmamıştım. Mombasa'ya vardığımızda, gemide yakından tanıdığım hemen bir tek onlar vardı. Tam, ana kızın, gemi personeli ve yapmacıklı İtalyancılarıyla gösteriş yaptıkları birkaç İtalyan dışında kimseyle konuşmadıklarına karar vermiştim ki, bir gün öğle yemeğinden önce küçük barda otururken, Bayan Turgell süzülerek gelip yanımdaki iskemleye oturdu; sık sık hakkında konuşup eğlendiği, küçük gördüğü ve kendisinin de içinde bulunduğu o 'asıklı suratlı İngilizlerden' biri olduğuna

ma önceden inanmış olduğu halde bu gerçeği gözardı etmeye hazır bir tavırla benimle tatlı bir gevezeliğe başladı.

Bayan Turgell, Rina ve ben o günü hep birlikte karada, Mombasa'da geçirdik. Daha doğrusu Stella – Bayan Turgell onu böyle çağırmasını istiyordu – ve ben birlikte geçirdik, çünkü gezintilerimiz süresince, tasmaı bırakılan bir köpek yavrusuyla yapılan bir yürüyüşte olduğu gibi Rina'yı bir gözden yitiriyor, bir buluyorduk. Rıhtımdan ayrılır ayrılmaz bizi kente götürmesi için bir taksi tutmak istedim, ama Stella eğlenmeli olacağı düşüncesiyle yürüyüş yapmamızda ve 'yol boyunca keşiflerde bulunmamızda' diretiyordu. 'Keşfetmek' Stella'nın konuşurken sıkça kullandığı o neşeli okullu kız terimlerinden biriydi. Dökülmüş çiçeklerin, parlak ağaçların tohum kabuklarının ve gölgelerin serpiştirildiği geniş yolda çok ilerlememiştik ki, Rina üstüne tam oturmayan, uzun bacaklarına çarparak savrulan bol yeşil pantolonu ve zayıf, çıplak ayaklarına vuran, Port Said'de satın alınmış, üzerlerinde kırmızı ve yeşil boyalarla yapılmış palmiye ağaçlarının resmi bulunan ucuz sandaletleriyle mağazaya benzer bir yere girip gözden kayboldu. Rina'nın üzerinde Amerikan gençlerinin giydiği türden, göğsündeki desende film yıldızlarının pantolondan dışarı sarkık yüzleri bulunan bir gömlek vardı, küçük güzel gövdesini belirginleştiren, omuzlarını ve göğüslerinin üst bölümündeki zarif tenini açıkta bırakan, sahne kostümüne benzer elbisesiyle çok çekici görünen Bayan Turgell, işte bu gömlek sayesinde kızını mağazanın loşluğunda tanıyabilmişti.

Kızın ardından içeri girdiğimizde, gemideki yolculardan bir kısmını orada bulduk, Konsolos, annesi ve karısıyla birlikte ortalıkta dolaşarak tavandan sarkan ve döşemenin üzerinde yağlı duran her boydan fildişi fiyatlarını birbirinin sözünü keserek, yapılan yanlışları düzelterek bize aktardılar. Konsolos, daha önce hiç Afrika'da bulunmadığı halde – Belçika Kongo'sunda bir göreve başlamak üzere gidiyordu – egzotik yerlere alışkın kişilere özgü olabilecek bir dinginlikle fildişi

alışverişiyle ilgili birşeyler mırıldandı. Aklımda kaldığına göre, yıllarca Balkanlarda ve Türkiye’de yaşamıştı. "Zavallı minik şeyler," diyordu Rina, sandaletini bir yavru filin dişinin kısa kıvrımında gezdirerek; onun ileride yalnızca zayıf, dilsiz ve bağımlı hayvanları seven o İngiliz kadınlarından biri olacağını anlamıştım.

Karmakarışık ve nereye gideceğine karar verememiş bir grubun içinde hep birlikte yeniden günışığına çıkmak için neredeyse bir savaşım verdik. Hiçbir şey söylemediği halde, Konsolosun karısının ikna yeteneğinin olduğu kesindi, onun Rina’ya yavaşça bir dileğini iletmediğini sanıyorum, çünkü Rina gövdesini hantalca çalkalayarak yürürken, "Haydi Kalindini Yolu’na gidelim. Orada topaz satın alabileceğimiz dükkânlar var. Anneciğim, küçük parmağıma takmak için şöyle kocaman, uzunca bir topaz almak istiyorum," demişti. "Onlar Hint mücevherleri, bildiğim kadarıyla," diye ekledi Konsolosun karısı kibarca, sanki kendini ilgilendirmeyen bir konudan söz eder gibi. "Ah, ben de sandalet yapanları görmek isterim," dedi Stella da; böylece önemli yerleri gezip görme amacıyla çıktığımız bu gezi, amacından tümüyle saparak yalnızca erkeklerin kadınların ardından sabırla sürüklenecek do-laştığı, sıkıcı bir yabancı eşya alışverişi gezisine dönüşmüştü.

Konsolos gemiye Port Said’den binmişti. Onda, bende olmayan ideal bir yüksek sınıf İngilizinin üstün fiziksel özellikleri vardı. Benim görünüşümse, sınıfım ve benim geçmişimdeki bir kişinin nasıl olması gerektiğini belirleyen şu doymak bilmez ünlü kuralları baştan sona yanılta, canı sıkın genlerin kasıtlı olarak yaptıkları muzip bir aldatmacaydı diyebilirim; yine de bu gerçeğin ışığı altında dar görüşlü Britanyalı damgasından kurtulduğum teselliyle kendimi avutmamışımdır. Kahverengi gözlerim ve saçlarım bir Anglosaksonun olması gerektiği renkte değillerdi. Oysa ki geniş yüzüm ve bodur gövdemin üzerindeki kocaman kafam Dickens’ın roman kahramanlarından başka kimseninkine benzemiyordu. (Dickens’in ince Copperfieldlerinden birisine değil de, kahra-

manlarından birisinin, akıllı, iri, kapkara gözleriyle çirkinliklerini örten sadık arkadaşlarından birisinin yüzüne benziyordu.) Oxford'da böyle bir tanım yapılmıştı ve ben bu tanıma kendime uygun görüyordum. Konsolos uzun boyluydu ve kaçınılmaz olarak, sivri dizleri, kocaman ayakları, geniş omuzları ve denize ya da gökyüzüne baktığında mavi görünen güzel gri gözlerinin üzerindeki kalın kaşlarıyla uzun, soylu bir yüzü vardı ve sanırım saçları bir zamanlar siyahtı. Annesi de tıpkı ona benziyordu. (Örnekleme biyolojik doğrulardan çok içinde bulunduğumuz duruma göre yapmıştım.) Hemen hemen oğlu kadar uzun boylu ve her yönüyle üstündü. Konuşurken, bir oyundaki oyuncular gibi birbirinin adını mutlaka söylüyorlardı: "Anne, çayını şimdi mi istersin?" "Evet, Hugh, sanırım evet." Konsolosun karısınıysa adıyla çağırıyorlardı hiç. "O nerede?" "Herhalde aşağıda kamarasındadır." Konsolos, karısı yanındayken arada bir onunla ilgili bir soruyu yanıtlamak zorunda kaldığında, kendince buna zorlanmış görünerek, tıpkı davacıya ya da davalıya seslenen bir yargıç gibi konuşmasına yasal bir görünüm kazandırarak, "Eşim," diye söz ederdi ondan. Yola çıktığımız ilk birkaç gün Kızıldeniz'i geçerken, dünya artık dönmüyormuş gibi öyle bir sıcak basmıştı ki ortalığı, o sırada gördüğümüz kişileri ve yaptığımız şeyleri bir düş gibi anımsıyorum; Konsolosun karısı bildiğim kadarıyla hiç ortalıkta görünmemişti. Sıcaklık ya da deniz tutması nedeniyle kamarasına kapanmış olmalıydı. Konsolos ve annesi yemeklerde yalnızdı. Havalandırması olan oyun odasında onlarla birkaç kez briç oynamıştım. Bu odada, buzdolabından yeni çıkmış bir yiyecek gibi öyle uyuşukça oturuyorduk ki, arada bir ellerimiz kazara birbirine değecek olsa, soğutulmuş etin balığınkine benzeyen dokunuşuyla irkiliyorduk birden.

Hint Okyanusu'nda ve Muson rüzgârlarının akıntılı, çirpintili ve fırtınalı yaşamında uyandığım ilk güne değin Konsolosun bir eşi olduğunu bile bilmiyordum. O gün, bir köpeğin havlaması üzerine uzaktaki bir üst güverteye vardığımda, yal-

nız bir değil, özel olarak yapılmış kulübeleri olan üç tane köpekle karşılaşmıştım. Üçü de kulübelerinin dışında, iri, yuvarlak yüzüne gömülmüş gibi duran ufacık gözleri, burnu ve ağzıyla bodur, şekilsiz bir küçük kadının üzerine sevinçle atılıp yaltaklanıyorlardı. Üzerinde kırmızıya benzeyen bir tür boyanın parlak bir daire oluşturduğu kıvrıkcık, kahverengi saç demetleri, kadının yüzünü daha da iri gösteriyordu. Oysa ki ben, kadın makyajının incelikleriyle ilgili hiçbir şey bilmediğim halde, onun yanlış bir uygulama yapmış olduğunu anlamıştım. Kırmızı yanaklarında, değişik kırmızı tonlarda yuvarlaklar vardı. Bütün bu kabalık ve çiğliğine karşın, yüzü şaşılacak denli saf görünüyordu. Beni köpekleriyle tanıştırdıktan sonra çömelerek kollarını kahverengi bir av köpeği olan en irisinin boynuna dolayıp yanağını da hayvanın kulaklarına dayayıp köpeklerin hepsini güvertede bir araya getirmişti. Onun da Rina gibi yalnızca köpekleri seven o kadınlardan olduğunu düşünmüştüm; ancak her nasılsa, bu sevginin nedenlerinin ve yöntemlerinin farklı olduğunu duymuştum. Av köpeğinin boynuna asılan bu kadını gördüğüm ilk gün, insanlarca düş kırıklığına uğratıldığında bir hayvanla sessiz bir sevgi söyleşisinde bulunan bir çocuğa benzetmiştim. Onun durumdaki birisinin hayvanlara karşı olan bu sevgisi, insanları sevmemesinden değil, yalnızca hayvanları sevmek zorunda kalmasından kaynaklanıyordu diyebilirim.

Konsolos ve annesinin yanında gülünç bir biçimde uyumsuz görüldüğü kesindi. Sınırları bozulduğundan hangi parçayı seçmesi gerektiğini bilemiyormuş gibi, birçok değişik türde mücevherini sürekli birlikte takıyordu. Üstelik o gün Mombasa'da, belki de karadaki gezintimiz onuruna, her zaman olduğundan daha pervasızca süslenmişti. Boynuna taktığı Tutankamon'un mezarında bulunmuş büyük saçakları olan boncuklu yakasından örnek alınarak yapılmış turistik bir Mısırlı gerdanlığı, üzerindeki elbisesinin rahatsız edici desenleriyle çatışıyordu. Göğsüne yakut gözleri olan elmas bir tilki başı iğnelemiş, dalga dalga saçlarının altındaki kulak me-

melerineyse, onları sıkıca saran peygamberçiçekleri takmıştı. Hintli mücevhercide, kapının yanında çok uzun boyları, donuk ve soğuk tavırlarıyla ayakta duran kocası ve annesinin yanına doğru ürkek, coşku dolu yanaştı. Yüzüklerle donatılmış avucunda, paslanarak biraz rengini atmış, bir yağmur damlasına benzeyen iri bir topaz tutuyordu. Konsolos, beyaz tropikal takım elbisesinin önünde duran bastonunu ellerini çaprazlayarak tutarken, karısına, aşağıya doğru bakıyordu. Annesiyse, beyaz güneş şemsiyesini oğlununkine benzer bir biçimde kımlısız tutuyordu. Konsolos, "Lütfen ölçünü unutma," dedi. Bunu söylerken sesi, gözleri gibi karısının kızıl başının buklelerinin yukarısında bir yerlere takılmıştı. Karısı elini yukarı doğru tutarak tezgâha doğru gitti. Konsolosun karısının ölçüsüne uygun bir topaz alıp almadığını bilmiyorum, çünkü neyse ki Stella o anda yanıma gelip kulağıma fısıldadığı şeylerle beni şaşırtmıştı. "Haydi, gidelim," diyordu. "Bütün bir sabahı burada pazarlık ederek geçirmek korkunç bir şey. Üstelik bu taşların gerçek olduklarından pek emin değilim."

Şimdi dükkân gemiden gelenlerle dolmuştu. Dükkânın önünden geçerken içeride bulunan yol arkadaşlarını gören içeri dalıyor ve hemen bütün hanımlar birden bir topaza sahip olma isteğiyle yanıp tutuşuyordu. Birkaçı taşların kıratı ve fiyatıyla ilgili tartışmaya başlamıştı. Bir erkek, hangi ülkede olursa olsun, 'yerli halkla' iyi iş yapma yeteneğinden gururlanarak Hintli mücevherciye Johannesburg'a gittiğinde, bir uzmana göstereceği taşların taklit olduklarını öğrenirse, kendisinden davacı olacağını söylüyordu. Tezgâha abandığında uzun kalçası dışarı fırlayan Rina, sesinin olabildiğince yüksek tonuyla ve gürültülü İngiliz aksanıyla yapılan her alışveriş için ayrı yorumda bulunuyordu; bir gruptan ayrılıyor, öteki grubun üzerine çullanıyordu. "Ne?" diye seslendi pazarlık yapan karmakarışık kafaların üzerinden bize bakarak. "Hayır, gelmiyorum anneciğim, ne kadar pintisin! Minicik bir taş bile alamaz mıyım? Şu dumanlı küçük şeye bak." Annesi

yanına gitti. Bir süre kendilerini tutarak alçak sesle konuştular, ama Stella kapıya yanına geldiğinde, yanında kızı yoktu. "Haydi çıkalım," dedi kısaca, çok öfkelenmişti çünkü. Ancak genç kızken öğrendiği gibi, öfkelenildiğinde yüzüne sahte bir sevimlilik takınarak ve inceliğinin de yardımıyla bu öfkesini hemen gizlemişti. Hoppaca, "Konsolosla şu zavallı küçük yaratığın ardındaki gizi merak ediyorum doğrusu," dedi.

"Şey, oldukça korkunç birisi değil mi? Demek istediğim, karısından utandığını bu kadar açıkça belli etmesi insanı sinirlendiriyor, öte yandan ben böyle bir karımın olmasını pek de istemezdim sanıyorum."

"Eh, basit bir kadın, orası öyle," dedi Stella. "Ama *onlar* da davranışlarıyla basit – ne dersin? – yaşamın kendisine karşı diplomatik dokunulmazlıkları varmış gibi hep haklı olduğuna inanan o resmi bakışlar! Eminim, o ejderha kraliçe tavırlı yaşlı hanımın damarlarında Çin çayı, yüreğinde de zehir vardır. O ikisinin burun deliklerine hiç dikkat ettiniz mi? Kesinlikle geriye kıvrık."

Güldüm. "Bu neyi gösterir?"

"Burun delikleri öyle olan kişiler beni hep korkutmuştur," dedi, bilgiç bilgiç. Tabii, Stella fizyonomi sanatına, işaretle ve kötü alâmete inanan kadınlardan biriydi.

"Ah, ben insanların *büyüleyici* olduklarına inanıyorum! Ya siz?" Bu düşünceyle yeniden keyiflenmişti. Birlikte yürürken güçlü duygularına yenilerek sustu. Gerçekten uygulandığı ve rahatladığı böyle anlarda ona dikkat etmişim. Şimdi olduğu gibi basmakalıp bir genellemeyi yeniden söyleyerek, bir zamanlar kaybettiği ya da kaybetmekten korktuğu ve kendisi için önemli olan bir yaşam görüşünü yeniden benimsiyor ya da yeniden keşfediyordu.

Dediğim gibi, coşku dolu bu ruhsal durumuna katılmasam bile ona hiç tepki göstermezsem –bu çok daha kolaydı– kendimi aksilemiş olarak hissettirecek birşeyler vardı bu kadında. İnsanları onun demek istediği anlamda büyüleyici bulduğumu söylemem, ancak yine de, bizi Nyali Sahiline

götüren takside yol boyunca yersiz, ortak bir neşeyi paylaşarak gülüp konuştuk.

Stella benden önce soyunmuştu—sanırım elbisesinin altına giymişti mayosunu. Gömlek ve pantolonumu kıvrıp bir bohça gibi elimde tutarak çalıların arkasından çıktığımda, Stella saydam, soluk camgöbeği denize çoktan girmişti bile. Belki de şimdikilerden daha korkusuzca ‘her şeyi yapan’ 1920’lerin genç kızlarından olduğu halde (hesabıma göre), denizdeki davranışları onu, ülkemde, Fransa ve İtalya’daki dinlencelerimde tanıdığım, birlikte yüzdüğüm kızlardan hemen ayırıyordu. Yüzmüyordu, kıyıya yakın bir yerde, ince, uysal, konuşarak su üstünde duruyordu. Başında su başlığı yoktu, güzel sarı saçları güzel yüzündeki makyaj gibi mükemmeldi. Yaşamı boyunca cildini güneşten koruduğu apaçıktı. Arkadaşlık yaptığım bütün kadınlarda görmeye alıştığım bronz renkteki bacaklara, kollara ve sarımsı kahverengi boyunlara karşın, Stella’nın suyun renginden daha koyu tonda ki mayosundan ve sığ sudan görünen bütün cildi renksiz bir inci gibi parlıyordu. Gövdesi dikkati çekecek kadar genç ve güzeldi (korkarım kırk yaşında bir kadın bana göre yaşlıydı), bir genç kız gövdesi gibi değilse de genç bir kızinkinden daha yumuşaktı ve ben ona karşı anlaşılmaz bir isteksizlik duymama karşın onu beğeniyordum. Bu isteksizliğim canımı sıkırmıştı: Sanırım gövdelerinin biçimine uymayan bir kalıba kendilerini uydurmak için özenle güneş banyosu yapan körpe kızlarla sınırlanan bir koşullanmışlığım vardı.

Biraz yüzdüm, sonra onunla ılık, sakin denizde bir saat kadar suda durduk. İngiltere’deki o boğucu, yağışlı yaz günlerinden, soğuk, yağmurlu sonbahar günlerinden sonra –nereye bir ömür boyu süren, sıkıcı İngiliz kışlarından ve yağmurlu baharlarından sonra– buranın rahat, ılık güzelliğiyle büyülenmişim. İçimde gerçekten fiziksel bir erimenin olduğunu duyumsuyordum. Sanki yirmi altı yıl İngiliz ikliminde donmuş olan kanım, birdenbire olağanüstü bir biçimde eriyip damarlarımda özgürce dolaşmaya başlamıştı. Yeşil buket-

lerini başımızın, suyun ve beyaz kıynın tepesinden ötelere, uzaklara doğru dalgalandıran hindistancevizi ağaçlarının düzgün gövdelerine tembел bir bedensel sevinçle bakıyordum. Su kadar ılık havayı duyumsamak için bir elimi sudan çıkar-dım, ayaklarımı iyice kuma gömdüm. Kum da su kadar yu-muşaktı. İngiliz kanımdaki sivri uçlu son kristal de eriyip yok olmuştu.

Oysaki Stella Turgell İtalya'dan söz ediyordu. Ona gö-re, Doğu Afrika Sahilinin bu kumsalında bizi saran sıcaklık, güzellik ve gövdesel mutluluk İtalya demekti. Bu yakınlarda kızıyla birlikte Floransa'da iki ay kadar kalmışlardı. Anladığım kadarıyla, Stella her yıl birkaç ayını İtalya'da bir yerde geçiriyordu—Roma, Perugia, Venedik, Garda ve hep Floran-sa'da. Bana kalırsa gerçekten varsıl değillerdi, bu nedenle de geçmişlerindeki hangi olgunun onlara bu özgürlüğü sağla-dığını merak ediyordum. Stella'nın İtalya'ya olan bu düşkün-lüğü, on dokuzuncu yüzyıl Byron akımının –daha yakın bir örnek veremememin nedeni bu akımın on dokuzuncu yüzyıl-da İtalya'yı ve İtalyan olan her şeyi etkilemesiydi – etkisinde kalmasından kaynaklanıyordu. Stella her şeyi Forster'in İtal-ya'daki İngilizlerle ilgili ilk romanlarındaki genç kızlar gibi düşünüyordu. Poggibonsi benzeri adları olan yerlerdeki dışçı-lerin çapkın oğullarıyla evlenen ya da küçük bir İtalyan par-kında izledikleri bir İtalyan kavgasından sonra yaşamları dö-nüşü olmayan bir değişikliğe uğrayan genç kızlar gibi. Onun dünyasında Moravia'nın İtalyası ve gerçekçi filmler yoktu. O gün denizde öylece dururken hiçbir şeyin beni sinirlendirip sıkmayacağı kadar rahatlamış olduğuma inanmama karşın, onun İtalya'dan sözediş biçimi, resim ve kiliseleri tartıştığımız zaman bile beni sıkmişti.

Stella konuştuğça, gördüm ki, İtalya'da geçirdiği aylar onun tüm yaşamıydı, vaktinin geri kalan bölümünü görünüşe göre annesinin Devon'daki eviyle kocasının Kuzey Rodez-ya'daki çiftliği arasında sabırsız, neredeyse bilinçsiz bir şekil-de dolanarak geçiriyordu. Esen ılık rüzgâra karşı gözlerini

Nadine Gordimer

1991 NOBEL EDEBİYAT ÖDÜLÜ

BAŞKA DÜNYALAR

1991 Nobel Edebiyat Ödülü'nü kazanan *Nadine Gordimer*, Güney Afrika'da yaşanan sorunları romanlarına, öykülerine konu edinmiş bir yazar. Olgunluk döneminin ürünü olan *Başka Dünyalar*'da *Nadine Gordimer*, çalışmak üzere İngiltere'den kalkıp Güney Afrika'ya gelen bir genç adamın, siyahların çoğunlukta olduğu bir toplumda beyaz biri olarak yaşadığı karmaşayı anlatıyor. Bu genç adam, bu toplumda yaşanan adaletsizliği, ikiyüzlülüğü görmekte, ancak bu sorunlarla savaşılmaya gücü yetmemektedir. Öykünün akışındaki en can alıcı nokta, birçok vicdanın birleştiği ses olan bu genç adamın karşılaştığı trajik andır. Başına gelenlerden sonra, kahramanımız, yaşama da, topluma da, dünyaya da artık bambaşka bir gözle bakacaktır.

Kapakdaki resim: GAIL PIAZZA

ISBN 975-510-034-2

9 789755 100340

<http://www.canyayinlari.com>